

Efektivnější železnice

Soukromý kapitál lépe zařídí, aby vše jezdilo, jak má, říká předseda dopravní sekce Hospodářské komory Emanuel Šíp.

ROZHOVOR
str. 12–13

ENERGIE ČESKA

Kdo investuje do energetiky a vše ostatní, co chcete o energetice vědět, čtete v novém magazínu E15 Premium. V prodeji od 12. června.

CZK/EUR • 26,325/+0,035 Kč **CZK/USD** • 23,401/+0,100 Kč **PX** • 1007,91/+0,21% **EURO STOXX 50** • 3580,19/–0,32% **ZLATO** • 1279,95 \$/+0,39%

KOMENTÁŘ: VÍTĚZSTVÍ CLOUDU NAD KAMENEM / str. 14

Krátce

Nové jádro chceme, tvrdí strany před volbami

Příprava stavby nového jaderného bloku v dukovanské elektrárně se po podzimních volbách nezastaví. Všechny nynější parlamentní strany rozvoj jaderné energetiky podporují. Neshodnou se ovšem na tom, kdo a za jakých podmínek by měl novou elektrárnu stavět. **str. 3**

Bankovní nováči úspěšně rostou

Malým finančním domům, které na český trh vstupovaly od roku 2007 v pořadí mBank, Fio Bank, Air Bank, Equa Bank a Creditas, výrazně přibývají klienti. Aktuálně jich mají celkem 2,2 milionu. Všechny nové banky jsou ziskové. **str. 6**

Filipíny pošlou rebely proti rebelům

Rok po nástupu radikálního prezidenta Duterteho jsou Filipíny v problémech. Válka proti drogám se zvrhla v nekontrolované vraždění. Na ostrově Mindanao zuří boje s islamisty. Prezident nyní couvá: nejpočetnějším rebelům nabídl, že je začlení do armády. **str. 11**

Půjčkaře sráží cenzura Googlu

Komplikovanější **získávání klientů** či **pokles** obratu **o deset procent**. Tak dopadl na tuzemské úvěrové společnosti **zákaz propagace krátkodobých půjček** v síti Google. Blokování reklamy se podle firem na jejich obchodech odrazilo více než povinnost získání licence od ČNB. **BYZNYS** / str. 5

twitter.com/e15news

MILOŠ RŮŽIČKA:

Dle designu billboardů byl zahájen proces integrace obou pravicových parlamentních stran. Proč ne?!

Zápisník
Jana Pavce

Květináče na export

Hnutí ANO řeší problém – od začátku května začal politickým stranám běžet limit na výdaje na volební kampaň před parlamentními volbami, náklady se musejí zveřejňovat na transparentním účtu. Hranice je devadesát milionů a podle rozhovoru pro Český rozhlas Andrej Babiš nepočítá s tím, že by se do nich počítaly odměny pro mediální a marketingové poradce, kteří mimo jiné hodiny pilují jeho facebookové statusy. Rozdíl mezi nimi a skutečným Babišovým vyjadřováním je přitom zásadní, Marek Prchal musí mít hodně práce. Bylo by zajímavé zjistit, kolik si za ni účtuje.

Na výplatní pásku hnutí ANO by se dal klidně zařadit i prezidentův mluvčí Jiří Ovčáček. Státem placený úředník se nejen otevřeně staví za Babišovu politickou stranu, ale dokonce vykrádá i její rétoriku. Například svůj text „Velká Slávková zed“ na svém „politicky nekorektním“ blogu otevírá větou „Pan prezident maká“. Tak snad mají Hrad a ANO navzájem dobře vyřešené otázky duševního vlastnictví.

Teroristický útok v Londýně znovu ukázal bezmocnost proti tomu, když se někdo rozhodne vzít nákladák a naprat to s ním doprostřed davu. Jedno z možných řešení by se přitom mohlo skrývat v různých koutech Prahy 5, kde odpočívají legendární betonové květináče z dob exstarosty Milana Jančíka. Ty by teroristé jen tak nepřekonal.

Protagonisté dne

Sundar PICHAI

ŘEDITEL GOOGLU

Technologický gigant způsobil potíže českým úvěřákům zablokováním reklam. Mnozí záhy upravili nabídky, aby sítem Googlu prošli.

str. 5

Jan SOCHOR

ŠÉF FIO BANKY

Fio Bance se daří. Bývalé záložně se podařilo nabrat celkem 720 tisíc klientů, meziročně jich má o 120 tisíc více. Z nových bank je tak největší.

str. 6

Rodrigo DUTERTE

FILIPÍNSKÝ PREZIDENT

Hlava státu nečekaně nabídl umírněným islamistům příměří a začlenění do vojenských struktur země.

str. 11

Foto profimedia.cz

ÚLEVA PRO PIVOVAR. Budějovický Budvar byl první, který byl vyčleněn z povinnosti zveřejňovat uzavřené smlouvy. Sněmovna následně k této výjimce přilepila úlevy i pro řadu dalších státních, krajských i obecních společností.

Do sněmovny míří nová verze úlev z registru smluv

■ Na poslední chvíli, pár týdnů před tvrdou platností registru smluv, podpořila vláda novou variantu výjimek.

Adéla Čabanová

V červenci skončí zkušební rok, kdy je v režimu bez tvrdých sankcí platný registr smluv. Od července budou smlouvy státních organizací, krajů, obcí nebo jejich firem s hodnotou nad 50 tisíc korun platit jedině po zveřejnění.

Teprve nyní se zdá, že politici dospěli k určité dohodě na změnách pravidel registru smluv. Vláda včera souhlasila s poslancekým návrhem částečných úlev. „Ze zákona se nestane trhací kalendář,“ ujistil ministr pro legislativu Jan Chvojka (ČSSD). Podle předkladatelů by návrh měla schválit sněmovna hned v prvním čtení. Následně půjde do Senátu. Úlevy pravděpodobně začnou platit až v průběhu července.

Aktuální návrh podepsala skupina poslanců ze všech sněmovních stran kromě TOP 09. Žádné

společnosti ze zákona nevypouští, předpokládá ale zvláštní režim pro firmy, které nejsou veřejnými zadavateli a mají průmyslovou nebo obchodní povahu. Nemusely by zveřejňovat smlouvy uzavřené v běžném obchodním styku. „Právě u těchto smluv byly v praxi zjištěny problémy s ochranou obchodně citlivých informací,“ píšou autoři v čele s Radkem Vondráčkem (ANO) v důvodové zprávě. Z registru smluv ale nezmizí smlouvy těchto firem na propagaci, nákupy vybavení nebo třeba právní služby.

Je to už několikátá verze úlev z registru smluv. První návrh měl

z povinnosti zveřejňování smluv vyčlenit pouze Budějovický Budvar kvůli možným ekonomickým ztrátám. Poslanci pak přidali plošné výjimky i pro státní podniky a státní, krajské a obecní firmy, jež mají průmyslovou nebo obchodní povahu. Senát naopak výjimky odmítl.

Nová sada úlev je přijatelná i pro aktivisty, kteří registr dlouhodobě podporují a bránili jej proti širokým výjimkám navrhovaným dříve poslanci. „Je to naděje pro ukončení zásahů do zákona o registru smluv,“ míní Václav Zeman, mluvčí platformy Rekonstrukce státu.

Výjimky z registru smluv podpořené vládou

- Firmy s většinou účastí státu, kraje nebo obce, které nejsou veřejnými zadavateli a mají průmyslovou nebo obchodní povahu, nemusely zveřejňovat smlouvy uzavřené v běžném obchodním styku. Ostatní smlouvy zveřejnit musejí.
- Česká televize a Český rozhlas mají výjimku na smlouvy na mimořádné přenosy a licenční práva na sportovní utkání. Vysoké školy a veřejné výzkumné instituce nemusely zveřejnit smlouvy se soukromou podnikatelskou sférou.
- Smlouvy na nákup léků a zdravotnických prostředků platí i bez předchozího zveřejnění, aby nedošlo k prodlení v péči. Musejí se ale zveřejnit do tří měsíců.
- Do registru nebudou muset přijít smlouvy, které se týkají nakládání s výbušninami, a kolektivní smlouvy.

Nové jádro chceme, shodují se strany před volbami

■ Stát by měl do stavby nového bloku přímo vstoupit, tvrdí ODS. ANO chce vše nechat na ČEZ.

Jan Stuchlík

Příprava stavby nového jaderného bloku v dukovanské elektrárně se po podzimních volbách nezastaví. Všechny nynější parlamentní strany rozvoj jaderné energetiky podporují. Neshodnou se ovšem na tom, kdo a za jakých podmínek by měl novou elektrárnu stavět. Ta by měla začít dodávat elektřinu do sítě po roce 2035, ale její dodavatel by měl být známý už kolem roku 2023. Z letošních rozhovorů se

šestkou zájemců o výstavbu nového bloku vyplynulo, že dodavatelé chtějí slyšet, že stát za projektem stojí.

„Neznamená to, že vláda bude už teď muset dát nějaké finanční záruky. Měla by ale jasně říct, že v tom ČEZ nenechá samotný jen na komerční bázi,“ vysvětluje vládní zmocněnec pro jadernou energetiku Jan Štuller.

Pro přímou účast státu na stavbě elektrárny za 120 miliard korun je ODS „Hodnota peněz, které by si ČEZ zajišťoval na finančním trhu, by byla příliš velká. Vstup státu by přinesl zlevnění výstavby, a díky tomu levnější energii z tohoto zdroje. Bylo by logické, aby blok stavěla státní společnost vyčleněná z ČEZ,“ říká

bývalý ministr průmyslu za ODS Martin Kuba. Podobný názor má i generální ředitel ČEZ Daniel Beneš.

Favorit podzimních voleb Hnutí ANO by chtěl stavbu nechat jen na ČEZ. Stát by se neměl do projektu zapojit ani garancí výkupních cen, ani záruk za úvěry na stavbu. „ČEZ by měl v rámci své strategie vynaložit veškeré síly na to, aby výstavbu zvládl. V krajním případě by mohla elektrárnu stavět společná dcera ČEZ a investora,“ uvádí stanovisko Hnutí ANO jeho mluvčí Vladimír Vořechovský.

Ostatní strany výstavbu nového bloku podporují, ale nemají jasno, jak by jištění budoucí vlády vůči dodavatelům mohlo vypadat.

ENERGIE ČESKA

Více o tématu se dočtete v novém magazínu E15 Premium, který vychází 12. června.

E15 PREMIUM

„Garance je možné dát různými způsoby, je to však technická věc, která v tuto chvíli není k řešení,“ myslí si Michal Kučera z TOP 09. Lidovci chtějí zajištění financování výstavby řešit ve spolupráci s ČEZ, a zejména s budoucím politickým partnery. Jádro vnímají jako bezemisní zdroj, který Česku umožní plnit závazky ohledně snižování emisí CO₂. Stejný názor má i předseda ČSSD Bohuslav Sobotka. „Podnikneme vše pro to, aby přípravy stavby v Dukovanech běžely co nejrychleji,“ dodává Sobotka.

Krátce

Vláda: Kvóty jsou nefunkční

Žádné migranty z Itálie a Řecka přerozdělované na základě unijních kvót již Česká republika nepřijme. Informoval o tom ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD). Vláda systém kvót označila za dysfunkční a ke svému kroku se rozhodla i na základě zhoršené bezpečnostní situace. Česko doposud převzalo 12 migrantů z Řecka.

Z jihočeské kandidátky ČSSD odstoupil její lídr

Volební kandidátku jihočeské sociální demokracie opustil její lídr Stanislav Mrvka. Stejně tak učinili i Jindřich Florián a Josef Eigner. Všichni reagovali na vyškrtnutí bývalého hejtmana a předsedy jihočeské ČSSD Jiřího Zimoly.

/čtk/

Růst mezd předčil odhady analytiků

Průměrná hrubá měsíční mzda v Česku v prvním čtvrtletí letošního roku meziročně vzrostla o 5,3 procenta na 27 889 korun. Oznámil to včera Český statistický úřad. Po odečtení inflace, tedy růstu cen, se výdělek zvýšil o 2,8 procenta. Růst tak mírně předčil odhady analytiků a oproti čtvrtému čtvrtletí roku 2016 zrychlil. Průměrná mzda vytrvale roste v Česku již od začátku roku 2014.

Růst mezd v letošním prvním čtvrtletí byl nejvyšším meziročním růstem za čtvrtletí od konce roku 2008, tedy od začátku ekonomické krize. Reálný růst po odečtení inflace byl ale letos podobný nebo i nižší než v ostatních čtvrtletích v období po konci ekonomické krize na přelomu let 2013 a 2014.

Po odečtení inflace se průměrný výdělek meziročně zvýšil o

2,8
procenta.

Odborníci očekávali růst průměrné mzdy zhruba o pět procent. Reálný růst mezd po odečtení inflace odhadovali na 2,5 procenta. „Mzdový růst podporuje nízká nezaměstnanost. Ta klesla na rekordně nízké hodnoty a je v Česku dokonce nejnižší ze všech států Evropské unie. Poptávka i po méně kvalifikované pracovní síle zvyšuje mzdy u méně vydělávajících zaměstnanců,“ sdělil ekonom Komerční banky Viktor Zeisel. Někteří ekonomové zároveň upozorňují, že takový růst mezd není kvůli konkurenční schopnosti ekonomiky dlouhodobě udržitelný.

Nejvýrazněji rostly mzdy v ubytování, stravování a pohostinství, kde si zaměstnanci polepšili o 11,8 procenta na 16 854 korun. I přes výrazný nárůst ale zůstává průměrná mzda v tomto oboru nejnižší ze všech odvětví. /čtk/

272639/16

INZERCE

TÝDEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

130 nově dokončených bytů v 9 lokalitách v Praze

s bonusem až 250.000 Kč

5.–11. června (12–19 hod.)

**CENTRAL
GROUP**

www.central-group.cz

Moderní technologie mají zpříjemnit život ve městě

■ Z Prahy se má během třinácti let stát chytré město. Z městského rozpočtu má tento trend podpořit v následujících dvou letech 600 milionů korun.

Michal Tomeš

Celkem se šestnácti projekty, jež mají Prahu proměnit do roku 2030 v chytré město, pracuje koncepce Smart Prague. Uvedla to primátorka Prahy Adriana Krnáčová společně se zástupci městské společnosti Operátor ICT, která má koncepci na starosti.

Koncept chytrého města si klade za cíl během násle-

dujících let zlepšit veřejný prostor a služby pro obyvatele pomocí technologických inovací a sdílené ekonomiky. „U takto velkých projektů je důležité, aby spolupráce probíhala na více úrovních,“ uvedla Krnáčová. Jednotlivé projekty tak budou moci navrhovat sami občané, ty nejlepší pak město zrealizuje. Rozpočet na první dva roky má dosáhnout 600 milionů korun.

Projekt bude pracovat se šesti klíčovými oblastmi. Těmi jsou mobilita budouc-

nosti, chytré budovy a energie, bezodpadové město, atraktivní turistika, životní prostředí a zpracování dat.

Právě nasbíraná data mají být srdcem celého projektu – systém bude získané informace dále vyhodnocovat a řídit „chytré“ procesy ve městě. Spustit datové centrum chce magistrát na konci roku.

Mezi další projekty patří například již probíhající instalace chytrého mobiliáře, rozšíření elektromobility nebo zavádění chytrých ener-

getických řešení v budovách. Na jejich podporu by měl být v metropoli v brzké době zřízen zvláštní fond.

Spolupracovat s magistrátem bude v rámci Smart Prague také ČVUT a Univerzita Karlova. Studenti mají pomoci jak s technickou stránkou jednotlivých projektů, tak i s propagací a správou jednotlivých služeb.

Iniciativa chytrého města má však i své odpůrce, stavějí se proti ní například Piráti. „Projekt vypovídá o tom, že je potřeba utratit 600 milionů korun, a to na věci, které nejsou připraveny. Neřeší se žádné skutečné problémy, řekl pro deník E15 zástupitel Pirátské strany Jakub Michálek.

Rozpočet programu Smart Prague na první dva roky činí

600
milionů korun.

Krátce

Soutěž na muzejní expozice je zrušena

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zrušil architektonickou soutěž na řešení expozic Národního muzea, které se aktuálně opravuje. Muzeum postupovalo při vypsání soutěže netransparentně. Proti rozhodnutí se neodvolalo. Všechny expozice se mají otevřít do poloviny roku 2020.

Budova River Garden I se prodala za 1,5 miliardy

Investiční společnost LaVa koupila od slovenské finanční společnosti IAD Investments budovu River Garden I v pražském Karlíně za 1,5 miliardy korun. Celková pronajímatelná plocha budovy na Rohanském nábřeží činí 19 200 metrů čtverečních.

/čtk/

NOVÝ SPECIÁL REFLEXU

Zbraně pro Izrael • Unikátní fotografie z výcviku prvních izraelských pilotů v Československu
• Dějiny sionismu v kostce • Tři výjimečné rozhovory: Dan Schueftan, Amos Oz, Dan Šechtman

OBJEDNÁVEJTE I PŘES SMS za 89 Kč. SMS pošlete výhradně mobilním telefonem na číslo 902 11 ve tvaru:

IZRAELmezeraJMÉNOmezeraPŘÍJMÉNÍmezeraADRESAmezeraMĚSTOmezeraPSČ
Příklad: IZRAEL Jan Novak Prubežna 233 Olomouc 25363

Cena každé přijaté SMS je 89 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné).

Provozuje Czech News Center a.s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod.,
www.platmobilem.cz, mobil@cnccenter.cz

PRÁVĚ
V PRODEJI!

WWW.REFLEX.CZ

Google zatopil i českým úvěřářům

■ Nabídka krátkodobých půjček se splatností do dvou měsíců je neviditelná.

Jaroslav Bukovský

Čeští poskytovatelé nebankovních půjček přicházejí o obchody kvůli Googlu. Ten v duchu svých pravidel o závadných reklamách přestal zobrazovat nabídky půjček splatných za méně než dva měsíce. Obchod zahrnující populární „půjčky do výplaty“ přitom u mnoha nebankovních firem na modelu krátkodobých půjček stojí.

Zablokování reklam sponzorujících na on-line prodej tak tuzemským úvěřářům

důrazně šlápl do byznysu. „Zákaz reklam v síti Googlu nás připravil zhruba o deset procent obrátu,“ říká šéf úvěrové firmy CoolCredit Martin Havle.

„Cenzurování Google reklamy na krátkodobé půjčky mělo obrovský dopad na získávání klientů on-line cestou, na obchodech se to odrazilo možná více než povinnost získání licence od České národní banky,“ uvádí Pavol Zubko z úvěrové společnosti Crediton.

Technologický gigant omezil od loňského léta reklamu nad světovým trhem s půjčkami včetně reklamy ve svém systému AdWords.

Úvěrové firmy se vrhly na jiné reklamní kanály, jindy zas upravily produkty tak, aby prošly sítí Googlu.

„Krátkodobé půjčky obvykle znamenají neúnosně vysoké splátky i úrokové sazby, proto je Google nepovoluje,“ uvádí Alžběta Houzarová z české pobočky firmy. Embargo se vztahuje nejen na samot-

né firmy poskytující půjčky především z řad nebankovních firem, ale i na reklamu jejich zprostředkovatelů.

Úvěrové firmy se vrhly na jiné reklamní kanály, jindy zas upravily produkty tak, aby prošly sítí Googlu. „Stalo se tak i za cenu mnohdy vyšších akvizičních nákladů na klienta,“ dodává Havle. Crediton zase pustil na Google tříměsíční půjčky, se kterými už AdWords nemá problém.

„Zprůsnění pravidel vychází z trendu ochrany spotřebitele na finančním trhu. Zájemců o půjčku s dobrou kredibilitou se postup vůbec nedotkne, pro ostatní zájemce mohou být krátkodobé půjčky obzvláště nebezpečné,“ říká analytik poradenské firmy Partners Stanislav Holes.

Legislativně má spotřebitele chránit nový zákon o spotřebitelském úvěru vyžadující po poskytovateli licenci ČNB. O tu do konce února požádalo 108 firem ze šedesáti tisíc nebankovních firem působících na úvěrovém trhu. Podnikání většiny hráčů na trhu tak prozatím zůstává skryto očím regulátora.

Přísnější pravidla se týkají léků i hazardu

Google zpřísnil viditelnost svých reklam v celé řadě odvětví. Například léky na předpis mohou výrobci léčiv propagovat pouze ve třech zemích světa, a to v Kanadě, na Novém Zélandu a v USA. Internetové lékárny musejí získat certifikát Googlu, neviditelné jsou reklamy na neschválené léky nebo v dané zemi nelegální hazardní hry. V roce 2016 takto Google odstranil 1,7 miliardy závadných reklam, tedy dvojnásobek oproti předchozímu roku.

271014/12

INZERCE

FIREMNÍ
BANKOVNICTVÍ

 **Raiffeisen
BANK**

KDYŽ PRODÁVÁTE
SVOU FIRMU, KUPUJETE
SI NOVOU BUDOUCNOST

S Raiffeisenbank nebude prodej vaší společnosti tak složitý, jak se obáváte.

www.rb.cz/prodejfirmy

Bankovní nováčci prudce rostou

■ Až na dvojnásobek se v prvním čtvrtletí podařilo zvýšit počet klientů některým novým bankám.

Arsen Lazarevič

Malým finančním domům, které na český trh vstupovaly od roku 2007 v pořadí mBank, Fio Bank, Air Bank, Equa Bank a Creditas, výrazně přibývají klienti. Podle propočtů jich teď už mají celkem 2,2 milionu. Je to zřejmý důkaz, že se už konzervativní klienti přestali bankovních nováčků obávat.

„Velmi zafungovala medializace bankovních poplatků, také změnit účet je výrazně jednodušší. Velký vliv měly i reference spokojených klien-

tů, kteří banku dále doporučovali,“ uvádí Patrik Nacher ze serveru Bankovnípoplatky.com s tím, že období, kdy si lidé nové banky testovali a měli u nich své druhé či třetí účty, pomalu skončilo. Řada klientů už zcela přešla k novým bankám, u kterých mají hlavní účty.

Podle Nachera ale neplatí přímá úměra, že by ubýval počet klientů u velkých bank. „Některým klienti ubývají, ale jen mírně. Velké banky totiž započítávají i účty ze svých dceřiných společností nebo účty, které si musel klient založit – napří-

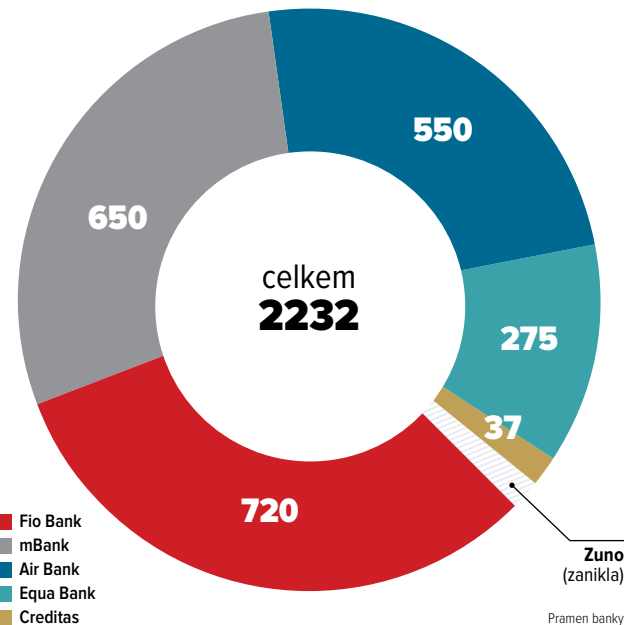
klad při sjednání hypotéky –, ale aktivně je nevyužívá,“ dodal.

Největší procentuální přírůstek si připsala banka Creditas, dřívější záložna. Na bankovní trh vstoupila počátkem roku se zhruba dvaceti tisíci klienty. Jen za první čtvrtletí se jí podařilo počet klientů téměř zdvojnásobit – má jich už 37 tisíc.

Z větších bank byla v meziročním srovnání velmi úspěšná Equa Bank, která zaznamenala čtyřicetiprocentní přírůstek počtu klientů. „Již první čtvrtletí jsme zakončili s čistým ziskem ve výši 45 mi-

Bance Creditas, dřívější záložně, se podařilo za letošní první čtvrtletí téměř zdvojnásobit počet klientů.

Počet klientů nových bank (v tisících)

lionů korun, což je dvakrát více než ve stejném období loňského roku,“ uvedla. Markéta Dvořáčková, tisková mluvčí Equa Bank.

Na českém trhu skončila Zuno Bank, jejíž klienti od 2. června přešli do Raiffeisenbank.

Všechny nové banky byly v prvním čtvrtletí v zisku, a to i nováček Creditas. „Se ziskem ale v prvním roce fungování logicky nepočítáme. Banku jsme spustili v lednu a rozjezd, to jsou v první řadě investice,“ uvedl Kamil Rataj z představenstva banky.

SMĚR SPOJENÉ STÁTY

Foto: čtk

ZHRUBA ČTYŘI MILIONY KORUN zaplatí nový majitel za letadlo SportCruiser, šestistý stroj, který od svého vzniku v roce 2008 vyrobila kunovická firma Czech Sport Aircraft. Letadlo vybavené nejmodernější avionikou převezme společnost Cruiser Aircraft sídlící na Floridě. Ta je exkluzivním dovozem CSA pro Spojené státy.

Finančník Pražák usiluje o podíl ve Spolchemii

Společnost AB-Credit finančníka Karla Pražáka je připravena vstoupit do více než tři roky trvajících insolvenčního řízení s firmou Via Chem Group. Ta je největším akcionářem ústecké chemičky Spolchemie. AB-Credit nabízí půjčit Via Chemu několik set milionů a zároveň odkoupit více než čtvrtmiliardovou pohledávku vůči Spolchemii.

Aktualizovaný reorganizační plán byl věřitelskému výboru předložen na konci května. Pokud by byl schválen, věřitelé by si mohli vybrat dvě varianty uspokojení svých pohledávek. Buď kapitalizaci poloviny jejich nominální hodnoty, a tedy získání odpovídajícího akcionářského podílu ve Via Chem Group, nebo okamžitým vyplacením pohledávek ve výši poloviny jejich no-

minální hodnoty. Via Chem Group je v insolvenční od listopadu 2013. Proces provází podezření z manipulace.

V kauze vznesla policie loni v lednu po razii v ústecké Spolchemii a u Krajského soudu v Českých Budějovicích obvinění z řady trestných činů, například ze způsobení úpadku, praní špinavých peněz či účasti v organizované zločinecké skupině.

Případ souvisí hlavně s reorganizací Via Chem Group, jejíž zmanipulovaná insolvence byla podle kriminalistů potřeba, aby ústecká chemička zůstala pod vlivem miliardáře Petra Sisáka, který patří mezi obviněné. Stíhaný je i advokát Ivo Hala a dalších dvanáct lidí, k nimž přibyla i bývalá českobudějovická soudkyně Marie Červinková. /čtk/ [Více E15.cz](http://ViceE15.cz)

Odběratelé včas neplatí. Nahrávají fintech službám

■ Podnikatelům přibývají možnosti, jak řešit problém dlouhého čekání na proplacení faktur.

Jiří Liebreich

Standardně dva až tři měsíce čekají malé a středně velké firmy na to, než jim velcí odběratelé zaplatí za jejich služby či zboží, což je značně brzdí v rozvoji. V kombinaci s velmi nízkou platební morálkou tak vzniká v tuzemském prostředí ideální podhoubí pro vznik faktorin-gových firem, které zprostředkovávají odkup pohledávek investory.

Na konci loňského roku tak vznikla peer-to-peer služba Spotipay, v únoru se přidalo Zalep.to. První takto zaměřená společnost Investiční aukce úspěšně funguje od roku 2013.

Podle průzkumu European Payment Report 2017 společnosti Intrum Justitia,

na který deník E15 již dříve upozornil, se Česko v platební morálce propadlo mezi nejhůře hodnocené státy z jihu Evropy, tedy po bok Řeků, Italů či Chorvatů.

Firmy splácejí závazky často po domluveném termínu, který nastavují menším dodavatelům už tak na delší dobu. Tím roste poptávka po fintechových projektech, které propojují firmy s investory ochotnými profinancovat nabízené faktury.

Společnostem pak za cenu dvou až čtyř procent z ceny faktury odpadá problém několikaměsíčního čekání na peníze. „Faktoring

v bankách trvá dlouho a je drahý. Firmy potřebují flexibilnější financování,“ říká Tomáš Hanáček, zakladatel Zalep.to. To dnes sdružuje osmdesát investorů. „Často se profilují jako bankéři, lidé z B2B byznysu. Trh znají a prodlení v platbách je tolik nepřekvapí,“ doplňuje spoluzakladatel Václav Urbánek. **Více E15.cz**

Podniku za cenu dvou až **4 %** faktury odpadne problém několikaměsíčního čekání na peníze.

Krátce

PPF ztrojnásobila zisk

Skupina PPF loni dosáhla meziročně trojnásobku čistého zisku, a to 29,7 miliardy korun. Z toho více než třetina připadla na jednorázové operace. O rok dříve vydělala PPF 9,5 miliardy korun. Aktiva skupiny, kterou ovládá nejbohatší Čech Petr Kellner, vzrostla proti roku 2015 o čtvrtinu na 729 miliard korun.

Sokolovská uhelná vydělala přes miliardu

Akciová společnost Sokolovská uhelná loni vytvořila zisk po zdanění ve výši

1,09 miliardy korun. Je to o 711 milionů korun více než v předchozím roce. Za nárůstem je zejména ukončení mnohaletého sporu o cenu uhlí se skupinou ČEZ. Uhel-ná společnost totiž mohla rozpustit rezervy, které si připravila právě kvůli sporu.

Automobily šly opět rekordně na odbyt

Prodej nových osobních aut vzrostl v květnu meziročně o jedenáct procent na nový rekord 27 tisíc vozů. Za pět měsíců trh rostl o deseti-tnu na téměř 118 tisíc vozů. Oznámil to Svaz dovozců automobilů. /čtk/

JAKÉ ODLIŠNOSTI PŘINÁŠÍ ŘÍZENÍ V CIZINĚ?

Obří pokuty

i hrozba vězení!

NEJPRODÁVANĚJŠÍ MOTORISTICKÝ ČASOPIS

SVĚT MOTORŮ

Co číhá na řidiče v cizině

23/2017 24 Kč 1,28 €

Řidili jsme český elektromobil

- Rozdíl v pravidlech
- Likvidační výše pokut
- Někdy i naprosté nesmysly

Jízdní pojmy

Volkswagen Arteon

Kabriolety na českém trhu

Autíčka z papíru

Renault Mégane

Závěr dlouhodobého testu

PRÁVĚ V PRODEJI

Banky se bojí o příjmy, naději hledají ve fintechu

■ Vývoj mobilních služeb v platebním sektoru otevře globální trh v objemu tří bilionů dolarů.

Čtyři z pěti největších světových finančních institucí plánují v následujících třech až pěti letech posílit partnerství na trhu finančně-technologických společností (fintech).

Tvrdí to studie poradenské společnosti PwC o vlivu fintechu na tradiční finanční instituce, které se

zúčastnilo na 1300 finančních ústavů. Respondenti se obávají, že v průměru čtvrtina jejich současných příjmů je v ohrožení kvůli inovacím nových technologických hráčů ve finančním světě. Zároveň očekávají pětinou výnosnost svých investic do fintechu. Podle platformy PwC DeNono celkové globální investice do fintech start-upů dosáhly za poslední čtyři roky 40 miliard dolarů.

Spolupráce tradičních institucí s fintech start-upy má potenciál pro obě strany. Fintech firmy mají zájem

FINTECH REVOLUCE

Více o tématu se dočtete v novém magazínu E15 Premium, který vyšel 27. února.

E15 PREMIUM

o přístup ke kapitálu a zákaznické základně. Velké finanční instituce si začínají uvědomovat, že by fintech mohl být klíčem k překonání tradičních technologických a komunikačních překážek, kterým čelí. Partnerství pro ně bude znamenat částečný outsourcing výzkumu

a vývoje a zároveň jim umožní nabídnout zákazníkům mnohem rychleji nové produkty.

Mobilní peněžní služby se přitom stávají cestou k zákazníkům, kteří dosud nebyli obsluhováni bankami. PwC očekává, že mobilní technologie otevřou platebnímu sektoru celosvětově trh v hodnotě tří bilionů dolarů.

„Tradiční české banky či pojišťovny se zatím nenaučily spolupracovat s fintechy tak intenzivně, jako je tomu ve vyspělejších zemích. V posledních letech však

i v Česku pozorujeme rostoucí aktivitu. Hrozba ztráty příjmů klasických finančních institucí ve prospěch nových hráčů je u nás, tedy alespoň v krátkém období, nižší,“ uvedl odborník na fintech v PwC ČR Martin Vurm. Rychle rostoucí trh fintechu využívající chytré mobily a internet při poskytování finančních služeb, v Česku nyní dosahuje asi 5,13 miliardy korun. Tvrdí to zpráva britského vládního oddělení pro mezinárodní obchod zpracovaná ve spolupráci se společností Deloitte. /čtk/

Akcie, měny & názory

Jan Mihulka

Jak číst data „správně“

Problém výkladu stejné věci všichni jistě známe z klasického testu se sklenicí vody,

která je buď způli plná, nebo způli prázdná. Podobný efekt různého výkladu lze ale zažít i na kapitálových trzích. Minulý pátek odpoledne byla zveřejněna data z amerického trhu práce. Šlo o to, že květen se bohužel nevyvíjel podle představ, a jak zaměstnanost, tak i mzdy skončily hluboko pod odhady trhu. Pracovních míst vzniklo za květen 138 tisíc, ale trh čekal o třicet procent vyšší číslo.

Na zpravodajských webech jste mohli číst nadpisy: „Amerika zpomaluje“ nebo „Klíčová data zklamala“. Ale na amerických zpravodajských webech tytéž zprávy zněly poněkud odlišně: „Nejnižší nezaměstnanost“, „Růst mezd pokračuje“.

Nevim, jestli jsme principiálně na starém kontinentu nastaveni více negativně, nebo naopak americký protějšek prostě miluje senzace. Pravda

bude asi uprostřed. Analytici se shodují na tom, že nejde o tak špatná data, aby se úrokové sazby v USA v červnu nezvedly, ale ne zas tak dobrá, abychom si na další zvyšování notnou chvíli ještě nepočkali.

A jak s touto informací naložily kapitálové trhy? Ty americké vykroužily další nová historická maxima a americký dolar na páru s eurem zažil volný pád. Bezprostředně po zveřejnění dat

přišel dolar o 80 bodů a dostal se tak nejnižší za posledních sedm měsíců.

Naopak z těchto smíšených dat výtěžilo maximum zlato, které zažilo jeden z největších růstů poslední doby. Patnáct dolarů během několika minut se nezdá moc, ale těm, co zlato nesledují, bych rád řekl, že pro takto velký pohyb zlato potřebuje obvykle i několik dní.

Autor je analytikem Partners

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 5. 6. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,503
Čína	1	3,439
Dánsko	1	3,538
EMU	1	26,325
Chorvatsko	1	3,557
Japonsko	100	21,178
Kanada	1	17,346
Maďarsko	100	8,569
Norsko	1	2,774
Polsko	1	6,292
Rusko	100	41,314
Švédsko	1	2,701
Švýcarsko	1	24,246
Turecko	1	6,654
USA	1	23,401
Velká Británie	1	30,212

Akcie na pražské burze

5. 6. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	94,75	-0,52 %
ČEZ	451,00	0,69 %
Erste Bank	857,90	-0,29 %
Fortuna	119,90	1,44 %
Kofola	409,90	-0,02 %
KB	943,00	0,00 %
Moneta	79,40	-0,19 %
O2 CR	282,30	-0,53 %
Pegas	928,00	-0,85 %
Philip Mor. ČR	14 006,00	0,04 %
TMR	670,00	1,52 %
Unipetrol	281,80	3,91 %
VIG	655,00	0,66 %
Celkový objem (v tisících korun)	234 880	

Krátce

Světová banka: Globální ekonomika ještě zrychlí

Růst světové ekonomiky by měl letos zrychlit na 2,7 procenta a napřesrok dosáhnout 2,9 procenta. Předpověděla to v červnové prognóze Světová banka. Zlepšila také odhad letošního růstu ekonomiky eurozóny, a to na 1,7 procenta z dříve předpokládaných 1,5 procenta.

Indické Jet Airways rozšíří svou flotilu

Největší indický soukromý letecký přepravce Jet Airways jedná o nákupu 75 úzkotrupých letadel a opcí na dalších 75 strojů. Tvrdí to agentura Reuters s odvoláním na své zdroje. Ve hře jsou prý Boeing 737 MAX a A320neo.

Turci se obávají špionáže prostřednictvím novinářů

Evropské tajné služby vysílají do Turecka novináře, kteří pro ně pracují jako špióni. Po setkání se svým protějškem Sigmarem Gabrielem to řekl turecký ministr zahraničí Mevlüt Çavuşoğlu. Německo se s Tureckem pře kvůli zadržení dopisovatele listu Die Welt Deniz Üçela. /čtk/

STÁVKA

Foto: Reuters

OPUŠTĚNÉ NÁKLADNÍ JERÁBY a kontejnery byly k vidění v první den tří denní stávky ve španělském přístavu Barcelona. Tamní pracovníci nejsou spokojeni s podmínkami, za jakých jsou zaměstnavateli najímáni. Velcí přepravci jako Maersk zatím přeměrovali své zásilky přes jižněji položený přístav v městě Algeciras, větší vyřízení zažívají také přístavy v Portugalsku či Maroku.

Poláci v květnu nakoupili rekordní množství aut

Dobrá kondice polské ekonomiky se dále projevuje v silných obchodních číslech tamního automobilového průmyslu. Prodej nových osobních automobilů v Polsku v květnu meziročně vzrostl o více než 17 procent na 44 452 vozů.

Květnový odbyt tak poprvé překročil hranici 40 tisíc aut. Vyplývá to z dat polské agentury pro automobilový trh Samar. Nejprodávanějšími modely na polském trhu jsou letos Škoda Fabia a Škoda Octavia. Za růstem pro-

deje nových aut v Polsku podle agentury Samar stojí zejména podniky, jejichž poptávku podporují příznivé hospodářské vyhlídky. Individuální kupci si pořizují hlavně ojeté vozy.

Prodej nových automobilů v Polsku vykazuje meziroční růst již 26 měsíců v řadě. Od loňského listopadu tempo růstu přesahuje deset procent. Polská ekonomika rostla na konci loňského roku nejrychleji za desetiletí. /čtk/

Počet prodaných nových osobních aut za jeden měsíc v Polsku poprvé překročil

40
tisíc.

Société Générale pošle na burzu leasingovou divizi

■ Francouzský parket čeká největší IPO za posledních dvacet měsíců s předpokládanou hodnotou až sedm miliard eur.

Francouzská banka Société Générale uvede na burzu akcie své divize automobilového leasingu ALD Automotive. Prodejem až 23 procent akcií firmy by mohla banka získat až 1,6 miliardy eur. Mohlo by tak jít o největší primární akciovou emisi ve Francii za více než rok a půl. Banka je většinovým vlastníkem české Komerční banky.

Prodej akcií ALD by měl podle SoGé urychlit

rozvoj firmy, která nabízí po celém světě 1,4 milionu vozů. Emisní cena má být stanovena 15. června a orientační rozpětí pro ni banka určila na 14,20 až 17,40 eura za akcii. To celou firmu ohodnocuje na 5,74 až 7,04 miliardy eur.

Société Générale plánuje prodej zhruba 80,8 milionu akcií, což představuje 20 procent základního kapitálu ALD. Při plném uplatnění opcí na dodatečný prodej by prodávaný podíl dosáhl 23 procent.

S akciemi ALD by se mělo začít obchodovat na pařížské burze Euronext Paris 16. června. Société Générale předpokládá, že zůstane většinovým vlastníkem ALD.

/čtk/

Bankovní skupina uvolní na trh přes **pětinu** divize ALD.

265239/108

INZERCE

8. 6. – 30. 9.
Náplavka Praha
Rašínovo nábřeží

GOTT
MY
LIFE

výjimečná
výstavní show

Pořadatel:

NADAČNÍ
FOND
RICHARDA
FUXY

Ve spolupráci:

NÁRODNÍ
MUZEUM

TICKETPRO
the master company

gottmylife.cz

Foto: Reuters

NEVYLETÍ. Katarské aerolinky zrušily veškeré lety do a ze Saúdské arábie do té doby, než se diplomatická situace vyjasní.

Katar je v izolaci

■ Na Blízkém východě se rozhořela jedna z nejzávažnějších diplomatických roztržek za poslední roky.

Saúdská Arábie, Egypt, Bahrajn, Spojené arabské emiráty a poté také Jemen oznámily přerušeni diplomatických vztahů s Katar. Jako důvod uvedly, že Katar podporuje teroristické organizace a destabilizuje bezpečnost v regionu. Rozpoutala se tak jedna z největších roztržek mezi blízkovýchodními ropnými velmocemi. Kvůli sporu stouply ceny ropy o více než jedno procento. Spojené státy v reakci vyjádřily přesvědčení, že konflikt neovlivní společný boj proti terorismu.

„Praktiky Kataru, který spolupracuje s ozbrojenými povstanci podporovanými Íránem a podporuje extremistické skupiny, vyšly jasně najevo,“ konstatovala jemenská vláda. Bahrajnská vláda svůj krok zdůvodnila stejně. Bahrajnské úřady rovněž přerušily letecké a námořní spojení s Katar. a vyzvaly své občany v Kataru, aby ho do 14 dnů opustili. Podobné kroky oznámila i Saúdská Arábie, Egypt a Spojené arabské emiráty.

Katar je stejně jako Saúdská Arábie a Spojené arabské emiráty členem Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC).

Ratingová agentura Moody's Investors Service

vyjádřila obavu, že přerušeni diplomatických vztahů by mohlo ovlivnit hodnocení úvěrové spolehlivosti Kataru, pokud dojde k narušení obchodní výměny a přílivu investic. „Panuje tu vysoký stupeň nejistoty,“ řekl agentuře Reuters analytik Moody's Mathias Angonin. Náklady na pojištění proti nesplacení katarského státního dluhu včera vystoupily na dvouměsíční maximum.

V Jemenu proti sobě bojují šíitští povstanci, podporovaní Íránem, a jemenská vláda, kterou podporuje koalice arabských zemí v čele se Saúdskou Arábií. Rebelové v roce 2014 obsadili jemen-

skou metropoli San'á a pak postupovali do dalších částí země. Vládě se s pomocí koalice podařilo šíity vytlačit z oblastí na jihu, San'á je ale stále v jejich rukou. Dosaďované mírové pokusy včetně několika příměří byly neúspěšné.

Konflikt si vyžádal více než deset tisíc obětí. Katar se na válečném tažení proti šíitským rebelům v Jemenu podílel od března 2015. Jemen rovněž uvedl, že podporuje rozhodnutí koalice vedené Saúdskou Arábií, která usiluje více než dva roky o vyhnání šíitských rebelů z jemenské metropole San'á, vyloučit Katar z koaličních řad. /čtk/

NÁZORY str. 14
Sledujte E15.cz

Přes pozemní hranici Katar dováží až

40 procent potravin.

Letecká i pozemní blokáda

- Arabské letecké společnosti zrušily spojení s katarským hlavním městem Dauhá. Dubajská Emirates a aerolinky Etihad Airways ze Spojených arabských emirátů například oznámily, že od úterý zruší veškeré své lety do Dauhá a z něj. Spojení s Katar. ruší také firmy Gulf Air, Saudi Arabian Airlines, Air Arabia či FlyDubai a stejný postup se podle serveru BBC očekává také u dalších aerolinek včetně Egyptair. Katarské aerolinky Qatar Airways naopak ohlásily zrušení všech letů do Saúdské Arábie.
- Saúdská Arábie rovněž uzavřela hranice s Katar. Jde o jediné pozemní spojení státu se zahraničím. Přes hranici denně projíždějí stovky nákladních vozů s potravinami, jejichž pěstování je pro tento pouštní stát obtížné. Předpokládá se, že pozemní přepravou přes hranici se Saúdskou Arábií si Katar zajišťuje zhruba 40 procent potravin.

Němci patrně odejdou z Inčirliku

Turecko nadále odmítá zaručit německým poslancům možnost navštěvovat vojáky Bundeswehru působící na turecké letecké základně Inčirlik. Pokus německého ministra zahraničí Sigmaru Gabriela přesvědčit Turky, aby změnil názor, včera ztroskotl. Berlín tak podle šéfa německé diplomacie nezbude nic jiného než své vojáky z Turecka stáhnout a přesunout je do jiné země v oblasti východního Středomoří.

Na tureckých základnách Inčirlik a Konya je v současnosti kromě vojáků řady dalších členských zemí Severoatlantické aliance také zhruba 270 německých vojáků. Bundeswehr se účastní mezinárodní mise, jejímž úkolem je bojovat proti radikálům z organizace Islámský stát. Do přímých bojových akcí

se ale Německo nezapojuje, v Turecku má monitorovací a tankovací letouny.

Podle Gabriela ale dal Çavosoglu jasně najevo, že „vnitřní politická situace“ v Turecku nyní návštěvy německých poslanců na Inčirliku neumožňuje. Zákodárcům navrhl, aby navštívili místo toho základnu Konya.

Německu tak nezbyvá nic jiného než zahájit proces stahování svých vojáků z Turecka, oznámil Gabriel. Operace Bundeswehru totiž schvaluje parlament, a poslanci proto podle něj musejí mít možnost vojáků navštívit. „V této situaci parlament požádá vládu, aby našla jinou základnu pro vojáky z Inčirliku,“ dodal. Německo chce s Tureckem nicméně podle něj nadále spolupracovat v jiných oblastech. /čtk/

Foto: Reuters

Corbyn vyzval Mayovou k rezignaci

Šéf britských labouristů Jeremy Corbyn vyzval premiérku Theresu Mayovou k rezignaci kvůli rozpočtovým škrtům a snižování počtu policistů v době, kdy byla ministryní vnitra.

Corbyn dodal, že svou výzvu podpořil obdobné apely „velmi zodpovědných lidí“, které znepokojuje bilance Mayové týkající se policie z doby jejího šestiletého působení na ministerstvu. „Ve čtvrtek máme volby a to je možná ta nejlepší příležitost se s tím vypořádat,“ uvedl Corbyn podle Sky News.

Bezpečnost a personální škrtky v policii jsou hlavními tématy obnovené volební kampaně, přerušené kvůli teroristickému útoku v Londýně v noci na neděli. Mayová je od rána pod tlakem opozice i novinářů, kteří se jí opakovaně ptali, zda lituje toho, že v době svého působení v čele ministerstva v letech 2010–2016 snížila počet policistů o dvacet tisíc. Mayová na to reagovala, že rozpočtu na boj s terorismem se škrtky nedotkly a že policie dostala všechny potřebné pravomoci. /čtk/

Filipíny pošlou rebely proti rebelům

■ Rok po nástupu „prezidenta tvrdé ruky“ Duterteho jsou Filipíny v problémech. Válka proti drogám se zvrhla v nekontrolované vraždění. Na ostrově Mindanao zuří boje s islamisty. Prezident nyní couvá: nejpočetnějším rebelům nabídl, že je začlení do armády.

Nečekaným krokem chce filipínský prezident Rodrigo Duterte zvrátit síly v bojích s rebely na jihu země. Dvěma povstaleckým skupinám islamistů nabídl, že je včlení do filipínské armády. Zapojili by se tak do bojů proti jiné povstalecké organizaci Maute, s níž se v posledních dnech střetla filipínská armáda na ostrově Mindanao. Při nedělním projevu k armádě ve městě Cebu City prezident oznámil, že přijal nabídku na spolupráci od vůdce skupiny MNLF Nura Misuariho. Do filipínské armády tak mohou vstoupit dva až tři tisíce bojovníků z této organizace. K začlenění do vládních složek prezident vyzval také

TVRDÉ STŘETNUTÍ. Vojáci hlídají před jednou ze skrýší sympatizantů s Islámským Státem v dobytém městě Marawi.

rebely z uskupení MILF, které je vůbec nejpočetnější islamistickou skupinou v zemi. „Stačí, když přinesete své zbraně. Vyměním vám je za nové a budete zapsáni do ozbrojených sil,“ vzkázal Duterte.

HON NA TERORISTU
Prioritou pro vládu je tak v současnosti zničení nejradikálnější, dosud málo známé skupiny Maute. Ta koncem května zaútočila s překvapivou zuřivostí

na město Marawi. Boje začaly, když se tam filipínské ozbrojené složky pokusily při zátahu zatknout jednoho z nejhledanějších teroristů světa Isnilona Hapilona. Ten je „emírem Islámského státu“, který své působení chce rozšířit na Filipíny. Na jeho zatčení vypsal Američané odměnu pět milionů dolarů.

Místo polapení hlavy teroristů se ale armáda dostala do nečekaně tvrdých střetů s Maute. Na útěk z Marawi se dalo několik

tisíc civilistů. Podle filipínských zdrojů nyní v oblasti bojuje na 250 povstalců, dalších 120 jich bylo zabito. Na ostrově Mindanao, který představuje třetinu plochy Filipín, vyhlásil prezident Duterte stanné právo.

NA MINDANAO SE MŮŽE STAHOVAT IS

Ke střetům mezi vládními silami a islámskými separatisty dochází s různou frekvencí už od šedesátých let minulého století. Víc než

čtyři pětiny ze 102 milionů obyvatel Filipín jsou křesťané, na jižních ostrovech je ale velké množství muslimů. V roce 1996 vláda sjednala s rebely z MNLF dočasný mír, v poslední době se ale násilné incidenty rozhořely s novou intenzitou.

Stojí za nimi aliance nejradikálnějších uskupení, která chtějí na jihu Filipín zřídít chalífát Islámského státu. „Vláda zavírala oči před tím, jak se tyto skupiny spojovaly,“ uvedla pro televizi BBC specialistka na islámský extremismus Sidney Jonesová. Podle ní hrozí, že se začnou na Mindanao přemísťovat stovky bojovníků Islámského státu, kteří jsou nyní vytlačováni ze Sýrie a Iráku.

Násilnosti se šíří i na moře. Loni piráti napojení na islámské rebely podnikli ve vodách u ostrova Mindanao více než dvacítku lodních únosů. Při nich bylo kvůli výkupnému zajato 67 rukojmích a šest lidí únos nepřežilo.

Téma připravil

Tomáš Stingl

Co také řekl Duterte

- O pirátech: „Mohu vás sníst zaživa. Jen mi dejte sůl a ocet.“
- O drogových dealerech: „Hodím vás všechny do Manilské zátoky a vykrmím tam všechny ryby.“
- O drogově závislých: „Hitler zmasakroval tři miliony Židů. Teď máme tři miliony drogově závislých. Rád bych pozabíjel je.“ (Poznámka redakce: Ve skutečnosti se uvádí šest milionů obětí holocaustu.)
- O povstalcích na ostrově Mindanao: „Pokud si myslím, že máte zemřít, tak zemřete.“

Válka s drogami bere prezidentovi popularitu

■ Filipínci si začali prostřednictvím udání na domnělé dealerství drog vyřizovat účty.

Ještě nedávno platily Filipíny za nastupujícího ekonomického tygra jihovýchodní Asie. Od momentu, kdy loni v červnu Rodrigo Duterte převzal roli prezidenta, se ale image země výrazně zhoršuje. Světová média zaujal hlavně sebevražedný útok závislého gamblera Jesse Carlose, který minulý týden podpálil kasino v Manile

a přivodil smrt nejméně 38 lidí. Kvůli hazardním hrám dlužil více než 80 tisíc dolarů. Šlo ale jen o jednotlivý zločin, který nemá souvislost s dalšími problémy.

Naopak takzvaná válka s drogami má široké důsledky. Duterte dříve řekl, že by zabil vlastní děti, pokud by vzaly drogy. Po svém zvolení vypsal v podstatě bílko šek policistům nebo samozvaným lovcům lidí, aby zabíjeli drogové dealery. „Bylo tak zabito už více než sedm tisíc lidí, většinou chudých městských obyvatel,“ uvádí Phelim Kine z organizace

Human Rights Watch Asia. Humanitární organizace upozorňují, že často vůbec nejde o lidi zapletené do obchodu s drogami. Přes udání na domnělé dealery si lidé vyřizují účty se sousedy nebo s obchodní konkurencí a popravy probíhají bez důkazů a bez jakékoli soudní procedury. Klesá tak i donedávna neprůstřelná popularita Duterteho. Ještě v prosinci bylo spokojeno s jeho postupem proti narkomafií 85 procent Filipínců. Podle průzkumu agentury SWS z minulého měsíce už je to o sedm procent méně.

Národní dopravce není třeba. Soukromníci to zařídí lépe

■ Setrvačnost, neschopnost pochopit moderní trendy, ignorování obchodního a zákaznického prvku, nedostatečné vnímání vlastních možností. Tak hodnotí **předseda dopravní sekce Hospodářské komory Emanuel Šíp** dosavadní přístup státu k budování moderní železnice. „O budoucnosti železnice je přitom potřeba diskutovat s širokou veřejností a také je třeba se poučit v zahraničí,“ říká Šíp.

Jan Šindelář

ES E15: Vláda schválila koncepci výstavby vysokorychlostní železnice. Potřebuje ji Česká republika?

Potřebuje. Zprv jde o širší evropský kontext, kdy musíme být napojeni na hlavní civilizační a obchodní centra v Evropě, zejména německá a rakouská. A z druhé při tom, jak se vyvíjí chaoticky a nedokonale naše dopravní soustava, potřebujeme mít i pevnou páteř dopravy

na střední a delší vzdálenosti.

ES Netvoří tu páteř čtyři koridory, které se modernizují od devadesátých let?

To je poplatné devadesátým letům a vidíme, že to nepostačuje. Evropa se nám, co se týče kvality a rychlosti dopravy, vzdálila, navíc sama politika opravy koridorů měla řadu chyb. Koncepce koridorů je zastaralá a musíme umět budovat i něco nového.

ES Bylo tedy chybou jít cestou modernizace rakousko-uherských koridorů?

Jde o dvě věci. Jednou byla po desetiletí zanedbaná údržba, ta se měla řešit v každém případě. Druhou věcí je otázka volby tratí. Myslím, že by se nyní měla udělat závěrečná analýza. Nikoli že bychom chtěli někoho trestat, ale aby se zjistilo, jaké chyby nemáme příště dělat.

Například je jasné, že bylo chybou zvolit jako třetí koridor trať Plzeň–Cheb, když

hlavní směr je na Domažlice. Neměla se volit jako hlavní koridorová trasa Přerov–Břeclav přes Hodonín, ale měla jít rovnou přes Brno. Nyní se koridorové období definitivně uzavírá.

ES U plánu na vysokorychlostní tratě jsou dva základní problémy: finance a stavební legislativa. Nejdřív tedy: můžeme si to finančně dovolit?

Chce-li být Česká republika považována za civilizovanou zemi ještě za dvacet let, musí ty finance najít. Minimálně dalších deset let se ke stavbě těchto tratí nepřikročí, ale měla by být velice rychle uzavřena koncepce rychlých spojení a k ní by se už měly začít budovat z dnešních peněz přípojky a další související investice. Tím myslím třeba přestavbu traxe ze stejnosměrné na střídavou nebo vybavení moderními technologiemi na řízení provozu.

Železnice má dnes k dispozici 40 až 50 miliard korun ročně, takže pokud bude provádět jenom kvalitní údržbu, zbude každý rok 35 až 40 miliard na budování vysokorychlostní železnice.

ES A pokud jde o legislativu, byl byste pro speciální zákon, o němž se často mluví?

Zcela jednoznačně. Někjaký zákon pro dopravní projekty musí být jako nadstavba stavebního zákona, která naváže na stavební řízení. Můžeme se bavit o tom, jestli to bude zákon o vysokorychlostních tratích, dopravních liniových stavbách, liniových stavbách obecně nebo – a to já doporučuji – o státních strategických projektech. Ty by schválil parlament, mohlo by jich být pár desítek. A platily by u nich dvě základní zásady. Jakákoli akce, která se koná proti danému projektu, nemá odkladný účinek. A pokud bude někdo

projektem poškozen, bude se to řešit výhradně finančně.

ES Není to protiústavní? Existuje něco, čemu se dá říkat veřejný zájem. Některá práva mohou být omezena zákonem. Pochopitelně ten zákon musí řešit pouze to, co je prvořadým obecným zájmem. Ale tento zákon nemůžeme pominout, jinak se naše země zalkne v produktech své látkové výměny.

ES Jsou nějaké země, kde takový zákon funguje? Ano, například německé zákony o dopravních cestách nebo podobný zákon v Rakousku. Veřejný zájem má v určitých případech přednost ve většině zemí. Na tom stojí celá naše civilizace.

ES Kritici namítají, že takový zákon nemá v českém právním systému šanci. I proto, že na stavební zákon je navázána spousta dalších právních norem, které by se musely změnit. Například zákon o ochraně přírody nebo o odpadech. Já si to riziko dobře uvědomuji, ale právě proto bychom se měli snažit prosadit tento centrální zákon a provázat jej se zákony specializovanými. Jinak hrozí velké nebezpečí, že se právní problematika rozuteče.

ES Co vysokorychlostní tratě lidem přinesou? Bude to zcela nová dopravní síť, a dokonce neváhám tvrdit, že je to nová dopravní filozofie. Když vznikne zcela nová páteř dopravní sítě a bude na ni napojena stávající síť novými spojkami, některé tratě ztratí na důležitosti, jiné získají. A nejen tratě. Bude se to týkat i autobusových linek, MHD a dalších. Například v některých případech nebude vhodné zavádět tuto dopravu do malých nádraží krajského centra. Bude dobré mít přestupní uzel na okraji města. A pak bude nutné na něj napojit všechny navazující linky, aby spolehlivě dopravily cestující i do nejmenších vesnic. To je obrovský úkol a já si nejsem jist, že si to uvědomujeme.

ES Zatím to vypadá, že rezort dopravy nestihá plnit ani velmi skromné plány? Nemůžeme dopředu říkat, že se něco nestihne. Obecně ale problémy vznikají tím, že

ministerstvo dopravy fakticky neřídí Správu železniční dopravní cesty. A můžeme mluvit o tom, jestli má ministerstvo vůbec nějakou strategii. Mně se zdá, že strategii železnice fakticky tvoří stavební správa SŽDC.

ES Jak přesvědčit obce, kterých se výstavba rychlých tratí dotkne, ale zároveň z nich nebudou mít přímý užitek?

Zmíněný zákon o strategických stavbách by měl obsahovat kompenzační klauzuli, která by se netýkala jen obcí, ale i postižených osob. Zákonem by měla být jasně daná kompenzace, která by nekryla jenom bezprostřední škodu, ale i faktor jistého násilí, že stát někomu bere majetek, protože musí. A pokud kompenzace nebude někomu vyhovovat, ať se soudí, ale odkladný účinek to mít nemá.

ES Bude vhodné při výstavbě vysokorychlostních tratí

Problemy vznikají tím, že ministerstvo dopravy fakticky neřídí Správu železniční dopravní cesty. A můžeme mluvit o tom, jestli má ministerstvo vůbec nějakou strategii.

využít v rámci projektu PPP soukromého kapitálu? Nemá asi cenu angažovat soukromý kapitál v samotných stavbách tratí, tunelů, mostů. Ale vidím velmi zajímavé oblasti, kde by měl mít hlavní slovo. První jsou nejmodernější technologie. Jestliže ty technologie někdo vyvinul, ať je také zavede a provozuje. Druhá taková oblast je řízení provozu. Na to bude vázána také celá řada nových technologií, a bylo by dobře, aby ten, kdo bude řídit provoz, byl postihován za každé zpoždění bez výjimky. Dnešní systém vypořádání zpoždění vypadá tak, že státní dopravce to nějak vyjedná se státní SŽDC, všichni si podají ruce a zaplatí to daňový poplatník. Soukromý kapitál bude více zainteresován, aby vše jezdilo, jak má.

ES Mluvíte občas o různých vlivech, které maří výstavbu rychlé železnice u nás. To jsou nějaké temné síly? Nevím, jestli temné síly. Ale u řady projektů zadávaných SŽDC vidím, že jsou zadávány velmi neúplně a nekvalitně. Podle mého názoru je hlavní to, co bych nazval provozní rutinou. Setrvačnost, nedostatečná schopnost pochopit moderní trendy, ignorování obchodního a zákaznického prvku, řekl bych i nedostatečné vnímání vlastních možností. To je taková filozofie „já jsem ajznbón a nikdo jiný tomu nerozumí“. O budoucnosti železnice je přítomná potřeba diskutovat s širokou veřej-

ností a také je třeba se poučit v zahraničí.

ES Jako generální ředitel Českých drah jste stál za nákupem pendolin. Nelitujete stále, že je jich jen sedm a nejezdí do zahraničí? My jsme brali nákup pendolin jako součást široké železniční reformy, jejímž základem byla privatizace železniční dopravy. Vycházeli jsme tehdy z toho, že se nakoupí deset souprav a ten, kdo koupí rychlíkovou dopravu, bude mít smluvní povinnost koupit dalších deset. To už je flotila, se kterou se dá leccos podniknout. Tedy ano, lituji toho, jak to dopadlo.

ES Předpokládali jste tedy, že se bude rychlíková doprava privatizovat? Veškerá železniční doprava, tedy nákladní i osobní. Oprávněně jsme se domnívali, že stát nikdy nebude mít dost peněz, aby vybavil České dráhy dostatkem vozidel. Teď je to podstatně lepší, ale za cenu obrovského zadlužení ČD.

ES Jak by dnes vypadala železniční doprava u nás, kdyby na tu zamýšlenou privatizaci došlo? Asi by tu bylo osm, deset, patnáct dopravců. A ti by jezdili jednak komerčně, jednak by usilovali o závazek veřejné služby. A hlavně, neměli by jistotu, že ať se stane cokoli, budou fungovat dál. Kdo by nepracoval pořádně, byl by vyřazen.

Kvalita dopravy by byla určitě lepší.

ES A České dráhy by neexistovaly? České dráhy jsou v podstatě administrativní konglomerát stejně jako jiné státní dráhy v Evropě. Pokud jde o osobní dopravu, počítalo se, že dopravci se utvoří zhruba na bázi krajů a postupně se budou překrývat a začnou soutěžit o další spoje. To se ale nestalo. Tehdejší politici pochopili, že České dráhy mají obrovský objem ne zrovna hlídáných peněz a s tím šly dělat obrovské čáry.

ES Nebyli bychom jediným státem v Evropě, který nemá národního dopravce? Co to je národní dopravce? Zkuste mi to definovat.

ES Síťový dopravce vlastněný státem, který plní potřeby státu. A je to potřeba? Proč?

ES Proč mají Němci Deutsche Bahn? Je za tím spousta zájmů, lobbying, faktorů je celá řada. Zejména je to určitý rezervoár zaměstnanosti, protože vždy je tam více zaměstnanců, než by mohlo být. Je to snaha usmířit odbory. Zatřetí, nakrmit i třeba neadekvátně železniční průmysl. A pak další různé obchody. Potřebujete národního autobusového dopravce nebo nějakou státní lodní společnost? Národním dopravcem je každý dopravce, který dobře obsluhuje příslušný národ.

Emanuel Šíp (62)

Je dopravním konzultantem asociace fyzických osob Allied Progress Consultants.

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze. V letech 1993–1995 byl generálním ředitelem Českých drah. V letech 2007–2009 byl náměstkem ministra dopravy na úseku strategie. Od roku 2014 je předsedou dopravní sekce Hospodářské komory ČR. Mezi jeho zájmy patří cestování, historie a genealogie.

Tvář dne

„Katar se stal obětí živé kampaně, jejímž účelem je podkopat katarskou státnost,

řekl katarský ministr zahraničí
Mohamed bin Abdulrahmán al-Thání
str. 10

Foto: profimedia.cz

Komentář

Jan Sedlák

Vítězství cloudu nad kamenem

Cena jedné akcie společnosti Amazon před víkendem poprvé překročila tisícidolarovou hranici. Jen za poslední rok narostla zhruba o 40 procent a tržní hodnota internetového obra je mimo jiné dvakrát vyšší než hodnota největšího kamenného „off-line“ obchodního řetězce Wal-Mart. Mezi technologickými firmami si v posledním roce z pohledu růstu vede lépe pouze Nvidia, jejíž akcie za rok posílily o dvě stě procent, protože její grafické čipy, určené dříve hlavně pro hraní her, nalézají využití v umělé inteligenci a dalších náročných oborech.

Sílu a vliv Amazonu lze dobře vidět v jeho domovském městě Seattlu. V současné době jsou tu všude jeřáby. Vedení města už vyhlásilo bytovou krizi. Na ekonomický úspěch Amazonu (a rovněž sousedícího Microsoftu) se začal nabalovat celý ekosystém a ze Seattlu se stalo světové centrum vývoje

počítačových cloudů. Za lidmi a know-how v této branži sem míří každý od Googlu přes Facebook a Oracle až po malé start-upy. Samotný Amazon je rozestý po celém městě, nastěhoval se do dvou nových mrakodrapů a staví dál.

Cloudová služba Amazon Web Services je největší na světě, přináší firmě největší část zisků a také přesně ukazuje, proč je Amazon tak silný. Projekt AWS vznikl z interní potřeby dělat věci rychleji a pružněji bez

Jeff Bezos razí stále tutéž finanční politiku jako před vstupem na burzu: spíše malé zisky, zato velké investice.

závislosti na dodavatelích. Myšlenka pronajímání výpočetní síly z obřích datacenter nakonec kromě fungování Amazonu proměnila i to, jak dnes funguje IT obecně. Amazon nadále „jí vlastní jídlo“ a pracuje se svými daty a nástroji tak efektivně, že ho tradiční retailoví hráči budou velmi těžko dohánět.

Amazon staví na datech, rychlosti a propojování dodavatelského a obchodního řetězce. Podařilo se mu

proměnit trh on-line nakupování, rozjel éru elektronických knih a cloudů a dnes se snaží nahodit další oblasti – od módy po rozvoz jídel. Zavádí věci jako prémiové předplatné svých služeb a nadále experimentuje s vlastní logistikou.

Pokud se chcete něco dozvědět o fungování a úspěchu Amazonu, kupte si za stovku Globální samoobsluhu. V Česku se moc nechytla, ale je to světově populární a dobře napsaný titul.

Klíčem všeho je zakladatel a výkonný ředitel Jeff Bezos, dnes druhý nejbohatší člověk na světě. Amazon je sice na burze, ale Bezos neustále tlačí finanční politiku, kterou nastavil na začátku – společnost vzhledem k obratu generuje pouze malé zisky. Hodně se investuje a myslí na budoucnost.

Ne že by kamenné obchodní řetězce neinvestovaly. Ale Amazon přece jenom nemusí pořádat klaunská představení na parkovištích při otevírání nových poboček. Raději se spojí s aerolinkami JetBlue a ve 240 letadlech společně nabídnou rychlý internet zdarma s výhodným předplatným on-line video služby Amazon Prime Video. Zákazníky a aktivní uživatele tak Amazon loví na zemi i v oblacích.

Autor je odborníkem na IT

Kresba: Břetislav Kovařík

Urostlý Artuš v hlučné a vesele neuctivé akci

NETYPICKÝ NÁSLEDNÍK. Světák Artuš (Charlie Hunnam) se k meči i království dostane také díky pomoci čarodějky Mage (Åstrid Bergès-Frisbeyová).

■ **Legenda o Kamelotu se vrací v podobě kinetické akce Král Artuš: Legenda o meči v typicky hlučném a radostně neuctivém stylu Guye Ritchieho, který má přes všechny nedostatky kus osobitosti a vtipu.**

Iva Přivřelová

Artušovská legenda se už od filmařů dočkala tolika různých podob, že ta nová – málo uctívá a málo věrná – zpočátku baví svou energií a relativní originalitou. Zapomeňte na ušlechtilého šlechtice. Symbol dokonalého krále v tomto podání vyrostl v zaplivaném nevěstinci v pseudostředověké verzi Londýna, kde se rychle naučil prát, krást a pít. Letos se totiž Artuš stal hrdinou nejen nové

verze svého hrdinského příběhu, ale především nového filmu Guye Ritchieho, režiséra proslulého krimi akcí Sbal prachy a vypadni.

Ritchie se ve své nezaslané kariéře na čas prosadil i dynamickým zpracováním příběhů Sherlocka Holmese (než ho předčila modernější a chytřejší variace od BBC). V něm uspěl s kombinací akce, humoru, sebevědomě volného přístupu ke klasičce a dynamických vizuálních hrátek. Přesně to se pokusil zopakovat i v Králi Artušovi a fakt, že jeho velkofilm už teď patří k propadákům sezony, vypovídá víc o proměně vkusu obecnostva než o režisérově selhání.

Minimálně v první polovině se totiž Ritchiemu daří

potěšit diváka nápady, jak zrychlit vyprávění. Kromě efektního superrychlého sledu podobných scén si často hraje s chronologií a vypráví najednou dva děje se stejnými hrdiny, ale v různých časech. Většinou v nich figuruje ohavně a okázale ctižadostivý Jude

Law nebo pohodářský Charlie Hunnam. Tento Brit letos ve Ztraceném městě Z, dobrodružství o dost bohatším, poprvé dokázal, že unese celý film. Se svými svaly a cha-

rizmatem se neztratí ani v džungli méně vytříbených speciálních efektů.

Velkolepé digitální fantasy scény s magickými postavami dost vděčí vizuální podobě trilogie Pán prstenů a seriálu Hra o trůny,

z něhož si Ritchie půjčil i několik herců. Novinka samozřejmě vyzobává i řadu efektů a triků snad ze všech režisérovců předchozích filmů. Ale ani jeho drzost mu nedovolí měnit osud, takže i jeho Artuš nastoupí cestu k očekávané dokonalosti, na níž se vyprávění začne více opakovat a zdržovat než bavit. I tak Ritchieho král s nevalnou pověstí a v podobě pilotu série, jež se nejspíš už nikdy nedokončí, může překvapit jako pokus o osobitější blockbuster, než jaké v poslední době většinou vidáme v kinech.

Král Artuš: Legenda o meči

(akce, Británie/Austrálie/USA 2017, 126 minut)

Režie: Guy Ritchie

Hrají: Charlie Hunnam, Jude Law, Åstrid Bergès-Frisbeyová, Djimon Hounsou

Premiéra: 20. února

Hodnocení: 60 %

Ani drzost režiséru Ritchiemu nedovolí měnit osud.

Pecková zařídila rodné Chrudimi nový festival

Mezzosopranistka Dagmar Pecková zahájí tradici festivalu Zlatá Pecka Chrudim, na jehož organizaci a dramaturgii se podílí. Chrudimská rodačka bude také hlavní interpretkou. První ročník od letošního 27. srpna do 4. září nabídne árie z opery Georgese Bizeta Carmen, pásmo Carmen y Carmen, jehož autorem je Jan Jiráň, nebo interpretační kurzy. Pořadatelům hudební akce se podařilo zajistit finance již na příštích deset ročníků.

„V prvním ročníku hudebního festivalu Zlatá Pecka Chrudim budeme svědky vzniku něčeho nového, něčeho, co po nás zůstane pro příští generace. A já se na tom spolu s vámi chci podílet, dokud mi budou síly stačit,“ napsala na stránkách festivalu Pecková. /čtk/

Krátce

Ghost in the Shell vychází poprvé česky

Poprvé v češtině vychází kultovní dílo japonské mangy (japonské slovo pro komiks) Ghost in the Shell, jehož autorem je spisovatel Shirow Masamune. Příběh odehrávající se ve 21. století vydaný poprvé v roce 1991 inspiroval několik filmů, počítačových her a animovaný seriál.

Letní Ungelt nabídne 54 divadelních večerů

Letní scéna pražského Divadla Ungelt na Novém Světě na Hradčanech nabídne od 3. července 54 divadelních večerů. Stejně jako loni nevsadila na původní letní premiéru, ale pod širé nebe přenesla nejúspěšnější komedie z kamenné scény na Starém Městě. Hlavním titulem bude divácky úspěšná Skořápka s Alenou Míhulovou a Petrou Nesvačilovou. /čtk/

Foto dne

Foto profimedia.cz

NACPÁNO. Urvi jakékoli místo. Podle tohoto hesla se z bangladéského města Tongi snaží odjet přečpanými vlaky osm až deset tisíc lidí denně. Pokud není místo uvnitř, ještě se nějaké najde třeba na předku lokomotivy nebo na střeše.

Výročí týdne

První globální hvězda mezi architekty

■ Nedokončil střední školu, svůj výstřední život naplnil skandály a získal titul největšího amerického architekta všech dob. Pozitíří si připomeneme 150 let od narození Franka Lloyda Wrighta.

Svérázný Američan pocházející z farmářského Wisconsinu vzpomínal, že jeho kariéru ovlivnila tehdejší pedagogická novinka – dětské dřevěné kostky ve tvaru geometrických těles.

V Chicagu se stal kreslíčem u Louise Sullivana, jednoho z mála architektů, kterých si kdy vážil. Vyjít s Wrightem ale nebylo snadné. Nákladný životní styl ho nutil brát i zakázky bokem, což chleboďárce považoval za porušení smlouvy a důvod k vyhazovu. Oba spolu pak dvanáct let nepromluvíli. To už měl Wright dost zvůně jméno na to, aby si založil vlastní studio.

Na počátku dvacátého století vytvářel Prairie Houses, domy inspirované krajinou kolem Chicaga. Byly typické jednoduchými liniemi a nízkou střechou přesahující bohaté terasy. Wright nebyl jen „kreslič“, často navrhoval kompletní interiér včetně detailů a řešil i to, co dnes nazýváme technickým zabezpečením budov. Bývá tak považován například za otce moderního podla-

Nad návrhy Guggenheimova muzea ve tvaru šnečí ulity uprostřed New Yorku strávil Wright

15 let.

hového topení. Ve svých realizacích často využíval centrální krb s rozvodem tepla do celého domu, místo klimatizace opatřoval domy důmyslným větracím systémem, který odváděl teplý a přiváděl čerstvý vzduch. Amerika mu ovšem byla malá a pro inspiraci se rozjel do Japonska. V Tokiu dodnes stojí hotel Imperial, byť Wrightův rukopis nese už jen vstupní část.

To nejlepší ovšem Wrighta čekalo. Ikonickou stavbou se stal Fallingwater, dům na skále jakoby dotvářející vodopád, který jím protéká. A všem milovníkům umění

důvěrně známé Guggenheimovo muzeum, nad jehož návrhy strávil patnáct let. Do kompaktního symetrického centra New Yorku posadil atypickou budovu, zdola se rozšiřující spirálovitý objekt připomínající mušli. Je to vynikající příklad organické architektury, kdy je vnitřní prostor tvořen stoupající kruhovitou galerií osvětlenou centrální kupolí.

S Wrightem spolupracovali i čeští architekti, například Vladimír Karfík, Jaroslav Polívka či Antonín Raymond, dodnes v Japonsku považovaný za otce tamní moderní architektury. /mec/